

**A Reménysugár Integrált
Szociális és Gyermekvédelmi
Intézmény Nógrád Vármegye
Gyermekotthonának
Szakmai programja
2023.**

Fehérvári Hajnalka - intézményvezető

2023. április 3.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által fenntartott Reménysugár Egyesített Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye Gyermekotthoni egységének szakmai programja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet alapján készült.

Szakmai programunk egyrészt meg kíván felelni a szakmai jogszabályokban előírt követelményeknek, a korszerű gyermekvédelmi szemléletnek, továbbá az intézmény sajátosságainak, kialakult gyakorlatának, haladó hagyományainak, a továbblépés lehetőségeinek.

A Szakmai programot a Nevelőtestület (pedagógus munkakörben foglalkoztatott, illetve a felsőfokú végzettségű munkatársak) elfogadta.

„A gyermek olyan, mint egy pillangó a szélben.
Néhány magasabbra tud repülni, mint mások, de mindegyik a legjobb tudása szerint repül.
Miért is hasonlítanád össze őket?
Mindegyik más.
Mindegyik különleges.
Mindegyik gyönyörű.”

(Ismeretlen szerző)

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény általános bemutatása	3
2. Az intézmény külső környezete, az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja	4
3. Az intézmény belső környezete, szervezeti egységei.....	6
4. A Nógrád Megyei Reménysugár Egyesített Szociális Intézmény Gyermekotthonának cél és feladatrendszerét meghatározó jogszabályok	7
5. Az ellátandó célcsoport és terület jellemzői	7
6. A gyermekotthon programjának konkrét bemutatása, szakmai feladata, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása	9
7. A gyermekotthonban folyó nevelő munka célja, alapelvei, feladatai.....	13
8. Az otthont nyújtó ellátás feladatai, az ellátás igénybevételének a módja	18
9. Az igénybevevők- és személyes gondoskodást végzők jogai	20
10. Adminisztrációs feladatok dokumentumai	23
11. Záró- és hatályba léptető rendelkezések	25

Melléklet

Szervezeti és Működési Szabályzat

Függelék

1. Megállapodás tervezete - utógondozói ellátás
2. Házirend

1 AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

1.1 Az intézmény általános bemutatása

Az intézmény 1972-ben épült, 1974-ben kezdte meg működését, mint Reménysugár Otthon.

2016. november 1-től három Nógrád vármegyei értelmifogyatékkal élőket ápoló, gondozó intézmény – a Reménysugár Otthon, a Dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon (Diósjenő) és a Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon (Bercel) – integrációját követően a régi Reménysugár Otthon a Reménysugár Egyesített Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye székhelyeként funkcionál.

A gyermekotthon folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos gyermekintézmény, mely szakellátás keretében biztosít teljes körű, otthont nyújtó ellátást, az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermekek és utógondozói ellátott fiatalok részére. Az alaptevékenységen felül – szabad férőhely terhére – átmeneti gondozást is biztosít az egészségügyi indokkal beutalt, egy éven aluli gyermekek számára, illetve a válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya, vagy anya és gyermeke számára.

A gyermekotthon 3 csoporttal működik. Ebből kettő gyermekotthoni csoport. A harmadik csoport kiskorú anyát és gyermekét, várandós kiskorú anyát, vagy utógondozott anyát és gyermekét ellátó egységként működik. Ebben a csoportban helyezhető el az átmeneti gondozottként beutalt kiskorú anya és gyermeke is.

1.2 AZ INTÉZMÉNY ADATAI

1.2.1. Az intézmény neve és székhelye:

Reménysugár Egyesített Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye

Székhelye: 2660 Balassagyarmat, Szontágh Pál út. 44.

Az intézmény telephelye: 2660. Balassagyarmat, Szontágh Pál út. 44. (székhely)

Alapító okirat száma és kelte: A-330-1/2023. kelt: 2023.03.03.

Működési bejegyzése: határozatlan idejű

1.2.2. Az intézmény fenntartójának megnevezése és székhelye:

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

1132 Budapest, Visegrádi u. 49.

1.2.2.a) Az intézmény és irányító szervének megnevezése és székhelye:

Emberi Erőforrások Minisztériuma

1054 Budapest, Akadémia u. 3.

1.2.2.b) Az intézmény középírányító szerve, székhelye:

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

Nógrád Vármegyei Kirendeltsége

3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.

1.2.2.c) Az intézmény jogállása, gazdálkodási jogköre:

Az intézmény önállóan működő költségvetési szerv.

Pénzügyi-gazdasági feladatait külön megállapodás alapján a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Nógrád Vármegyei Kirendeltsége látja el.

1.2.2.d) Az intézmény ellátási területe:

Nógrád Vármegye

1.2.2.e) Az intézmény alaptevékenysége, szakfeladatai:

Alaptevékenysége: gyermekvédelmi szakellátás: otthont nyújtó ellátás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vettek gondozása, utógondozói ellátás

Gyermekjóléti szolgáltatás/alapellátás kertében, otthont nyújtó ellátás, átmeneti gondozást végző intézmény.

1.2.2.f) Az intézmény képviselőjére jogosultak:

A Reménysugár Egyesített Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye intézményvezetője; akadályoztatása esetén általános intézményvezető helyettes vagy a gyermekotthon vezető.

2 AZ INTÉZMÉNY KÜLSŐ KÖRNYEZETE, AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

A gyermekotthon Magyarország északi régiójában, Nógrád Vármegyében, a balassagyarmati járás központjában, Balassagyarmat városban található.

Zöld övezetben, csendes környezetben helyezkedik el és tömegközlekedéssel jól megközelíthető. Óvoda, általános iskola, játszótér, egészségügyi ellátást biztosító intézmény, kórház és szakorvosi rendelő is megtalálható a közelben.

Az Intézmény rendszeres kapcsolatait:

- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Nógrád vármegyei Kirendeltsége
- Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály
- Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Járási Gyámhivatalai (Balassagyarmat, Salgótarján, Rétság, Bátortereny, Pásztó, Szécsény)
- Városi óvodák, Balassagyarmat
- Nógrád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottság
- Nógrád Vármegyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok, Központok
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ
- Balassagyarmat Város Általános Iskolái
- Szakiskolák, Szakmunkásképző Intézmények, Szakközépiskolák, Gimnáziumok
- Egészségügyi intézmények, Kórházak, Klinikák
- Rendőrség, Ügyészség, Bíróság
- Művelődési Intézmények
- Egyesületek, Társadalmi Szervezetek
- Rendszeres adományozók
- Egyházak képviselői
- Védőnői hálózat

A dolgozók közötti kapcsolattartás szervezeti formái:

A csoportok zavartalan napi működésének érdekében a dolgozók napi közös információs eszköze a gyermekotthon eseménynaplója,- melyet a gyermekotthon vezetője napi rendszerességgel ellenőriz, és nyomon követ-, illetve a napi események személyes átadása műszakátvételkor. Az egységek rendkívüli eseményei a gyermekotthoni eseménynaplóban gyermekeként (un. átadó füzetben) kerülnek rögzítésre. A gyermekekkel történt napi események, a gyermekek saját füzetében kerülnek vezetésre.

Csoportgyűlések

A gyermekotthon havonta egy alkalommal csoport megbeszélést tart, a gyermekotthon vezető kezdeményezésére a gondozók, nevelők, gyermekvédelmi ügyintéző részvételével. Ilyenkor mód nyílik a közös, és/vagy aktuális problémák megbeszélésére, az egyes egységek életével kapcsolatos kérdések megvitatására, gyermekekkel kapcsolatos problémák megbeszélésére.

3 AZ INTÉZMÉNY BELSŐ KÖRNYEZETE, SZERVEZETI EGYSÉGEI

3.1 Belsőépítészeti adottságok:

Az otthon építészetiileg pavilon jellegű, többfunkciós épület. Az épületen belül, a hosszú folyosóról nyíló 4 pavilon közül a gyermekotthon az épület első pavilonjában található.

3.2 A különleges és normál gyermekotthoni csoport élettere:

A koruk miatt különleges ellátást igénylő gyermekek számára egy hálószoba került kialakításra. Ez a csoportszoba olyan önálló lakótér, melyhez tartozik egy elkülönített gondozási rész, valamint fürdőszoba és WC. A csoportszobából nyíló fürdőszoba berendezése a korosztály alapvető gondozási szükségleteihez alkalmazkodik. A csoportszobából nyílik a levegőztetésre alkalmas udvari terület, fedett alvó- és játszóhellyel.

A gyermekotthoni normál csoportban élő gyermekek számára, szintúgy rendelkezésre áll egy elkülönített hálószoba, nappali szoba, abból nyíló fürdőszoba, WC-k. A helyiségek a korosztály szükségleteinek megfelelő berendezéssel felszereltek. A gyermekek számára játszásra alkalmas kertterület is biztosított. Közösen használható helyiség lett kialakítva a két hálószoba közti szobában, azzal a céllal, hogy a gyerekek számára lehetőség nyíljon a szabad játékra.

Külön fejlesztő szobában történik a nevelőkkel történő foglalkozás, korai fejlesztés. A játékszoba a gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, játékokkal, fejlesztő eszközökkel felszerelt.

Az étkezésre használt asztalok és székek a gyermekek méretéhez igazítottak. Az étkezés előkészítése a tálaló konyhában történik.

Minden gyermek rendelkezik külön névvel ellátott fekhellyel.

Mindkét csoportszobában, a közös helyiségekben, a játszószobában, és a hálószobában is a fal mesefigurákkal díszített.

A gyermeköltözőben öltözőszekrény van elhelyezve, ahol a gyermekek évszaknak megfelelő udvari ruházata kerül tárolásra.

A gyermekek zavartalan kapcsolattartásának megvalósítására, erre a célra kialakított látogató szoba áll rendelkezésre.

3.3 A kiskorú anyák/várandósok elhelyezésének bemutatása:

Az anyaoththoni egység az intézmény külön részében, az emeleten lett kialakítva. A kiskorú várandósok/anyák elhelyezését szolgáló egységben 5 lakószoba, 1 fürdőszoba, 2 külön nyíló WC, 1 gyermekgondozási szoba, étkező-társalgó, kisméretű konyha található. A gondozónők részére egy külön tartózkodási hely lett kialakítva.

A pedagógus egy külön helységben foglalkozik az itt elhelyezett kiskorú anyákkal, várandósokkal.

Az anyáknak külön ágy, gyermekeiknek kiságy biztosított. Beépített szekrény, és pótszekrény szolgál a ruházat tárolására.

A közös társalgóban televízió, gyermekeknek hempergő, és etetőszékek kerültek elhelyezésre. Kialakításra került egy konyhai blokk is, így a fiatalok elsajátíthatják a főzés tudományát.

A fürdőszobában saját textíliák mosására alkalmas mosógép van, minden anya számára külön ruhaszárító található.

A kiskorú anyák gyermekeikkel közös szobában vannak elhelyezve

4 REMÉNYSUGÁR EGYESÍTETT SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI INTÉZMÉNY NÓGRÁD VÁRMEGYE GYERMEKOTTHONÁNAK CÉL ÉS FELADATRENDSZERÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK

- Magyarország Alaptörvénye
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 277/1997 (XII.22.) Korm. rendelet a pedagógus továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

5 AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS TERÜLET JELLEMZŐI

A gyermekotthon alaptevékenysége:

- gyermekotthoni ellátás;
- különleges gyermekotthoni ellátás biztosítása.

A gyermekotthon engedély szerinti férőhely száma: 26 fő.

- 16 férőhelyen, két gyermekotthoni csoportban személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátást, alapfeladaton túl gyermekvédelmi alapellátást biztosít az arra rászoruló 0-10 éves korosztály számára.
- 10 férőhelyen az anyaoththoni csoport befogadja gyermekével együtt az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett kiskorú várandóst/anyát, valamint az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet és gyermekét.

A települési önkormányzatokkal kötött megállapodás alapján a gyermekotthon befogadhatja gyermekével az otthontalanná vált, krízishelyzetben lévő anyát/várandóst a szabad férőhely terhére.

5.1 A biztosított szolgáltatások formái

- az ideiglenes hatállyal elhelyezett,
- a nevelésbe vett gyermekek otthont nyújtó ellátása;
- az utógondozói ellátás fiatal felnőtt számára, amennyiben várandós, vagy gyermekével együtt kerül elhelyezésre.

a) Ideiglenes hatályú elhelyezés:

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete, vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, ideiglenes elhelyezés indokolt. A települési önkormányzat jegyzője, a gyámhatóság, valamint a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága a gyermeket azonnal végrehajtható határozatával, ideiglenesen helyezi el a legközelebbi ideiglenes gondozási feladatokat ellátó gyermekotthonba. Az ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően a szülő gondozási, nevelési joga szünetel. /1997. évi XXXI. tv 72. § (1) bekezdés/

b) Nevelésbe vétel:

Célja a törvényes képviselőt és az otthont nyújtó ellátás biztosítása mindaddig, amíg

- családja képessé válik a gyermek visszafogadására;
- számára családba fogadó gyám kirendelésére sor kerül;
- örökbefogadása megtörténik;
- eléri nagykorúságát – ha az előző három pontban foglaltak teljesülésére nincs lehetőség. Ebben az esetben a törvényes képviselő és az otthont nyújtó ellátás mellett cél a gyermek felkészítése az önálló életre.

c) Utógondozói ellátás:

A gyámhatóság elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja 21. életévének betöltéséig; ha speciális vagy különleges ellátási szükségletüként töltötte be nagykorúságát, 22. életévének betöltéséig. Ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja, 24. életévének betöltéséig.

Segítség azon feltételek megteremtéséhez, amelyek az ellátásból kikerülő fiatal felnőtt önálló életének megkezdéséhez, megélhetéséhez szükségesek. /1997. évi XXXI. tv 93. § (1) bekezdése/

A fiatal felnőtt számára szükség szerinti ellátást nyújt az intézmény, amelynek keretében biztosítja az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét, a tisztálkodási, mosási lehetőséget, az étkezést, a ruházatot, a személyre szóló pedagógiai, pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés támogatást és segítségnyújtást.

Az utógondozói ellátás megszüntetését kezdeményezheti:

- az utógondozói ellátásban részesülő fiatal
- a gyermekotthon vezetője, ha a fiatal elfogadhatatlan magatartást tanúsít, a házirendet súlyosan megsérti

6. A GYERMEKOTTHON PROGRAMJÁNAK KONKRÉT BEMUTATÁSA, SZAKMAI FELADATA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA

A gyermekotthonban 3 csoport működik. Ebből kettő gyermekotthoni csoport és egy a kiskorú várandós anyák, illetve gyermekével együtt elhelyezett kiskorú anyák, valamint utógondozói ellátásban gyermekével elhelyezettek részére szolgáltatást nyújtó egységként működik.

6.1 A gyermekotthon „Picurka” csoportjában, 8 férőhelyen kerülnek elhelyezésre a különleges ellátást igénylő gyermekek 0-3 éves korig.

A gyermekotthon „Gézengúz” csoportjában, 8 férőhelyen kerülnek elhelyezésre a normál szükségletű ellátást igénylő gyermekek 3-10 éves korig.

Az egyéni gondozási-nevelési tervet a gyermek szükségleteinek felmérésére kell alapozni. Az egyéni gondozási-nevelési tervben megfogalmazott feladatok megosztása és végrehajtásának koordinálása a gyermek nevelőjének feladata. A terv teljesítését szükség szerint, de legalább havonta át kell tekinteni és értékelni kell a gyermekotthon kollektívájának. A pedagógusok/nevelők kötelesek éves szakmai tervet írni, mind az anyaszálló, mind a gyermekotthon üzenőfalán kirakni a heti munkatervezetet, és minden gyermekről egyéni fejlődési naplót vezetni.

A gyermekotthonnak, -még ha átmeneti jelleggel is- a maximális törődést kell nyújtania a gyermekek számára. Külön fejlesztő szoba áll rendelkezésre, ahol a nevelési foglalkozások zajlanak. A gondozottak személyes ruhatárának frissítése folyamatos. A gondozók olyan szokásrendszer kialakítására törekednek, amely segíti a gyermekeket a későbbi boldogulásban.

Csoportkialakítási elvek:

- Életkornak, szükségleteknek megfelelő elhelyezés.
- Testvérek lehetőség szerinti együttes elhelyezése.
- A 3 éven aluli, különleges ellátást igénylő gyerekek különleges szükségleteihez igazodó élettér kialakítása.

A csoportok számára önálló lakótér biztosított, amely hálósobából, közös nappali szobából, étkezőből, valamint fürdőszobából és WC helyiségekből áll, és a mindennapi életvitelhez szükséges bútorokkal, berendezési tárgyakkal, eszközökkel felszerelt. A minimálisan biztosított lakóterület 12 m².

A fejlesztő szoba mellett, új funkciót kapott egy másik szoba is: itt kellően nagy tér áll a gyermekek részére ahhoz, hogy többet mozogjanak, szabadabban játszassanak.

A gondozott gyermek személyes használati tárgyai és ruházata a csoport fürdőszobájának szekrényében, társaitól elkülönítetten, névvel ellátott, külön polcon kerül elhelyezésre. Az évszaknak megfelelő udvari ruházat egy külön öltözőszekrényében van tárolva. A gyermekek személyre szabottan - évszaknak megfelelően- több váltás ruhával rendelkeznek.

A csoport gyermekei számára biztosított a közös használatú udvar, a látogatók fogadására alkalmas helyiség, a szabadidő eltöltéshez, terápiás célú foglalkozásokhoz, fejlesztésre külön szoba.

A gyermekekkel foglalkozó munkatársak (nevelő, gyermekfelügyelő, kisgyermek nevelő-gondozó) önálló helyiségben végezhetik adminisztrációs feladataikat.

6.2 A kiskorú anyákat/várandósokat elhelyező egység lehetővé teszi a kiskorú anyák és gyermekeik együttlétét. Az anyaotthoni egység egy külön épületrészben, emeleten lett kialakítva.

Az anyák lakószobáinak berendezésénél figyelembe vettük, hogy megfeleljen a kialakult helyzetnek: a gyermekes anyák egy szobában vannak gyermekeikkel. Biztosított külön ágyszoba az anya és külön kiságy a gyermek számára.

A közös társalgóban lehetőség van a szabadidő kulturált eltöltésére, a teakonyhában étel melegítésére, saját és gyermekeik edényeinek mosogatásra. Igény szerint egyszerűbb ételek elkészítésére.

Az anyákkal foglalkozó munkatársak (pedagógus, gyermekfelügyelő) számára az egység lakóteréhez kapcsolódó önálló helyiség biztosított, ahol adminisztrációs feladataikat és a fejlesztést, foglalkoztatást végezhetik.

Az anyaszálló pedagógusa egyéni és csoportos foglalkozási tervet készít. Ezekben már benne foglaltatik a gyermekek anamnézise, illetve az is, hogy mely alapokat kell elsajátítaniuk ahhoz, hogy tovább erősödjön mentális és fizikai állapotuk. Alapvető cél, hogy olyan pszichológus kerüljön a lányok mellé, akinek segítségével képesek lesznek megfelelő önismeretre szert tenni. Másik fontos cél, hogy az anya-gyermek kapcsolat erősödjön, így a kiskorú anyák, nevelői kísérettel, részt vesznek a gyermekotthon részlegén található fejlesztő foglalkozásokon. Fontos szerepet kap továbbá az utógondozás is, mert a lehető legtovább támogatni szükséges a kiskorú anyákat.

6.3. Programok, rendezvények:

- kirándulások (Nyírjesben, környékbeli településeken);
- farsang;
- húsvéti várakozás, locsolkodás;
- gyermeknap;
- fagyfaltozás;
- születés- és névnapok megünneplése;
- szüreti multság;
- mikulás ünnepség;
- karácsonyi ünnepkör.

6.4. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:

A Tanúsítvány, szakmai program, a házirend 1-1 példánya kifüggesztésre kerül. Ezen dokumentumok az intézmény székhelyén, az intézményvezető és helyettese irodáiban is megtekinthetők.

Igény esetén minden érdeklődő számára lehetőséget biztosít az intézmény annak megtekintésére előzetes egyeztetés, engedélyeztetés után. Az engedély kiadására jogosult személy az intézmény mindenkor vezetője, akadályoztatása esetén az általános intézményvezető helyettes.

6.5. A gyermekotthon szakmai létszáma:

A gyermekotthon engedélyezett szakmai létszáma 20 fő.

Ebből a gyermekotthoni részlegen:

- 1 fő gyermekotthon-vezető
- 2 fő nevelő
- 1 fő fejlesztő pedagógus
- 1 fő gyermekvédelmi ügyintéző
- 1 fő gyermekvédelmi asszisztens
- 3 fő gyermekfelügyelő
- 5 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő gazdasági nővér

A gyermekvédelmi szakellátásban részesülő kiskorú várandósokat, anyákat és gyermekeiket illetve utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtteket és gyermekeiket ellátó egységben:

- 1 fő gyermekvédelmi asszisztens
- 3 fő gyermekfelügyelő
- 1 fő nevelő

A gyermekotthont támogató, megbízási szerződéssel rendelkező személyek:

- 1 fő gyermekorvos
- 1 fő tejkonyha-vezető
- 1 fő pszichológus
- 1 fő védőnő

6.6. Szabályok a gondoskodást végző személyek jogainak védelméhez:

A munkavállaló a gyermekotthonban dolgozó közösségek teljes jogú tagja. Részesül minden olyan kedvezményben és juttatásban, mely a hatályos jogszabályokban foglaltak szerint megilleti.

- A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat – a külön jogszabályban meghatározott munkakörükkel összefüggésben – megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartásák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.
- A gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott nevelő, gyermekfelügyelő, kisgyermeknevelő, gyermekvédelmi asszisztens, gyermekvédelmi ügyintéző és

gyermekvédelmi intézmény vezetője, a gyermek, illetve a fiatal felnőtt közvetlen gondozása során, a gyermekvédelmi gyám, a gyermek közvetlen gondozásának ellenőrzése, illetve törvényes képviselőjének ellátása során hivatalból jár el, és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

7 A GYERMEKOTTHONBAN FOLYÓ NEVELŐ MUNKA CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI

7.1 A gyermekotthoni nevelés alapvető célja, feladatai:

- *Cél: A gondozott gyermek testileg, értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg korának és képességeinek megfelelően fejlődjék, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék.*

Feladat: A gyermekek részére inger-gazdag környezetet, életkoruknak megfelelő játékokat biztosít az intézmény. Mozgásfejlődésükhöz szabad mozgástér került kialakításra. A gyermekek megfelelő érzelmi fejlődésének eléréséhez, a szeretetteljes légkör megteremtése nélkülözhetetlen.

Cél: *A gyermek képessé váljon a vérszerinti családjába való visszailleszkedésre, vagy nevelőszülői, illetve örökbefogadó családba történő beilleszkedésre.*

Feladat: A gyámhatóság által meghatározott formában, módon és gyakorisággal, valamint a házirendben rögzített időpont szerint kerül biztosításra a vérszerinti család számára a kapcsolattartás lehetősége. A szülők gyermekeikkel, meghitt, barátságos környezetben, az erre a célra kialakított látogató szobában tölthetik el a kapcsolattartás idejét. A kapcsolattartásra vonatkozó érdemi információk a Kapcsolattartási naplóban kerülnek rögzítésre, melyet gyermekenként - testvérpár esetében is - külön kell vezetni, beleértve a telefonos kapcsolattartást is. A szülők – kérésükre - tájékoztatást kapnak gyermekük aktuális egészségi állapotáról, fejlettségéről. A kapcsolattartás esetében minden gyermeknél nyilvántartásba veszik, hogy kik azok a hozzátartozók, akik élhetnek a kapcsolattartás jogával.

A gyermekvédelmi szakellátásban részesülő kiskorú várandósokat és anyákat ellátó egységben az anyák gyermekeikkel együtt nyernek elhelyezést, az anyák saját maguk gondozhatják gyermekeiket, gondozónó felügyelete mellett. A gyermekeket életkoruknak megfelelően készítik fel az életükben bekövetkezett változásokra, vérszerinti-, nevelő-, ill. örökbefogadó családba kerülésre.

Rendszeres a kapcsolat a területi családgondozóval, aki a vérszerinti család körülményeiről, élethelyzetéről ad tájékoztatást.

Kiemelten fontos a szoktatás, mind a vérszerinti, mind az örökbefogadó, mind a nevelőszülői családhoz kerülés előtt. Lényeges, hogy a szoktatás idején a család teljes körű

tájékoztatást kapjon a gyermek életéről, szokásairól, fejlődéséről. Elengedhetetlen, hogy a gyermek és a szülők között érzelmi kötődés alakuljon ki a szoktatás ideje alatt.

- *Cél: Képesé váljon az önálló életvitelre, társadalmi beilleszkedésre, későbbi felnőtt élete során igényes és tartalmas életminőség elérésére, saját család alapítására.*

Feladat: A gyermekek életkorának megfelelően a nap folyamán, a gondozások, a csoport közös tevékenységei alatt elsajátíthatják az alapvető társadalmi normákat, szokásokat.

Az intézmény elősegíti az anyákat is ellátó egységben tartózkodó szülők és gyermekeik között a kiegyensúlyozott és stabil érzelmi kapcsolat kialakulását.

Nagyobb hangsúlyt kap a szabadidő hasznos eltöltése, életkoruknak megfelelő programok szervezése /állatkert, séta, nyaralás/. A közösen megrendezett ünnepek /farsang, húsvét, tavaszváró, gyermeknap, nyárbúcsúztató, mikulás, karácsony, születésnapok/ is segítik a gyermekek szokásrendszerének kialakulását.

A gyermekotthoni élet során olyan napirend került kialakításra, mely figyelembe veszi a gyermekek egyéni sajátosságait, örökbefogadás esetén elősegíti, hogy a gyermek az örökbefogadó család tevékenységének ritmusát hamarabb felvegye. A célok eléréséhez szükséges feladatok ellátása a napirendben meghatározott tevékenységekhez kötődik. A napirend kialakítása, függ az éppen gondozás alatt álló gyermekek életkorától, fejlettségi állapotától, egyéni igényeitől, a gyermekcsoport összetételétől. A napirend alapját – tekintettel a gyermekek korára – az étkezések időpontja képezi. Az egyéb gondozási műveleteket – az egyéni szükségleteket figyelembe véve – az étkezések időpontjához igazodóan kell beépíteni. A gyermekek korát figyelembe véve a kitűzött célok és a hozzájuk kapcsolódó feladatok jelentős része a gondozási műveletek során valósul meg. A napi tevékenységek fontos színterei az érzelmi biztonságot nyújtó nevelésnek. A gondozások során a gyermek és gondozó közötti meghitt kapcsolat kialakulását segíti az egyszemélyes törődés.

A gondozott gyermekek már sok traumán átmentek. A pedagógusok, és gondozónők 24 órában próbálják helyettesíteni a szülőket. Az itt tartózkodásuk időtartama előre nem kalibrálható, nem látható, így a pedagógiai munka rövidtávú, és alapozó ismeretekre irányul. A bekerültek nagy hányada halmozottan hátrányos helyzetű és olyan tudásbéli lemaradásokkal küszködik, melyet általában rövid idő alatt nehéz vagy egyáltalán nem lehet behozni. A szakemberek azért dolgoznak, hogy ezek a gyermekek – bármeddig is részesülnek gyermekvédelmi gondoskodásban - maximálisan megkapják azt az odafigyelést és törődést, amely megilleti őket. Ennek ismeretében a nevelők egyéni fejlesztési tervet készítenek, majd a benn tartózkodás ideje alatt naponta fejlesztik az erre kialakított játszószobában a gyermekeket.

A célok megvalósulása érdekében a gondozást, nevelést, ellátást végző személyek kötelesek együttműködni egymással, valamint mindazon intézményekkel, amelyek a gyermekkel, kiskorú, illetve utógondozott anyákkal foglalkoznak.

7.2 Alapvető nevelési-gondozási feladatok az igénybevevők jogainak védelmét figyelembe véve

7.2.1 A nevelés-gondozás során a gyermekotthonban elhelyezettek hozzájutnak:

- a megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz, valamint az előírt gyógyszerekhez és gyógyászati segédeszközökhöz;
- a terápiához, amely személyisége korrekciójához, az őt ért lelki sérülések gyógyításához szükséges;
- a fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz;
- szakértői bizottság javaslatának megfelelő gyógypedagógiai ellátáshoz, korai fejlesztéshez;
- a korának és képességeinek megfelelő oktatáshoz, szakképzéshez, továbbá a tanulmányi lemaradásai megszüntetéséhez szükséges segítséghez, illetve azokhoz a feltételekhez, amelyek biztosítják tehetsége, képességei megfelelő kibontakoztatását;
- a szellemi és erkölcsi fejlődését szolgáló, kulturális értékekhez, tájékoztatáshoz, a médiának az ismeretek bővítését szolgáló, erőszakmentes műsoraihoz;
- a szabadideje hasznos és tartalmas eltöltéséhez szükséges feltételekhez;
- szórakoztató, művészeti és kulturális tevékenységekhez.

7.2.2 Gondoskodni kell arról, hogy a gyermek a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

7.2.3 A gyermek helyettesítő védelme során tiszteletben kell tartani lelkiismereti és vallásszabadságát, továbbá figyelembe kell venni nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozását.

7.2.4 Figyelembe kell venni, hogy a gyermeknek a szülői felügyeleti joga megszűnése esetén is joga van származása, vér szerinti családja megismeréséhez és – a vér szerinti család beleegyezése mellett – a kapcsolattartáshoz.

7.2.5 Gondoskodni kell arról, hogy a nevelésbe vett gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségéhez, valamint egyéb szükségleteihez igazodóan:

- állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, - nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozását figyelembe vevő - megfelelő nevelésben, oktatásban, és érdekei érvényesítésére megfelelő törvényes képviselőben részesüljön,
- gondozási helyének megváltoztatását, gyermekével vagy testvéreivel való együttes elhelyezését kezdeményezhesse;

- felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon és érdeklődésének megfelelő szabadidős foglalkozásokon vegyen részt,
- vallási vagy lelkiismereti meggyőződését szabadon megválassza, kinyilvánítsa és gyakorolja, valamint hit- és vallásoktatásban vegyen részt;
- véleményt nyilvánítson a részére biztosított nevelésről, oktatásról, ellátásról, a személyét érintő kérdésekben meghallgassák, tájékoztassák;
- támogatást kapjon gondozójától, törvényes képviselőjétől családi környezetébe való visszatéréséhez;
- családi környezetébe való visszatérését kezdeményezze,
- személyes kapcsolatait ápolhassa;
- a személyes tulajdon szokásos tárgyaihoz fűződő jogait gyakorolhassa;
- utógondozásban részesüljön.

7.2.6 A 3 éven felüli gyermeket személyes szükségletei kielégítésére, havonta zsebpénzzel kell ellátni. A zsebpénz havi összege nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 5%-ánál 3-10 éves gyermek esetében. A fejlesztő felkészítésben való részvételre kötelezett, valamint a 3-6 éves korú gondozott gyermek részére a zsebpénz nem kerül kifizetésre, de biztosítani kell a személyre szóló felhasználást, melyet a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 3. számú melléklete szerint kell vezetni.

7.2.7 Gondoskodni kell a gyermekotthonba került gyermekek családi-pótlékának igényléséről. A családi pótlék kezelésének rendjét intézményvezetői utasítás szabályozza. A megigényelt családi pótlék az intézmény előirányzati főszámlájára kerül. Ebből kifizetésre kerül a gyermek zsebpénze. A zsebpénz kifizetése után fennmaradó rész hozzájárul a gyermek teljes körű ellátásához.

7.2.8 Az intézmény biztosítja annak a lehetőségét, hogy a gyermek véleményt nyilváníthasson a számára nyújtott ellátásról és nevelésről, illetve a személyét érintő ügyekről, továbbá gondoskodik arról, hogy a gyermek véleményét a gondozás, nevelés során – korára, fejlettségi szintjére tekintettel – figyelembe vegyék

7.2.9 A gondozás, nevelés során figyelembe kell venni a gondozott gyermek szülőjének (törvényes képviselőjének) a gyermek személyét és ellátását érintő véleményét.

7.3 Közös nevelési alapelvek

A nevelés célja a gondozás alatt álló gyermekek egyéni felkészítése, képességeik, hajlamaik, szükségleteik fejlesztése, támaszkodva a szociális környezet (család, óvoda, iskola) tevékenységére, hatásaira is.

Kiemelt cél, hogy olyan családi környezetben nevelkedhessenek a gyermekek, amely felkészíti őket a közösségben rájuk váró élet kihívásaira, amely segíti őket a beilleszkedésben, és a megfelelő társas kapcsolatok kialakításában.

A nevelés alapelvei:

- feltétlen elfogadás elve (pozitív előfeltételezés minden gyermekről);
- empátia elve;
- kongruens magatartás elve;
- gyermekjogok maradéktalan érvényesítése;
- gyermekek problémáinak egyéni esetkezelése;
- kapcsolattartás a vér szerinti családdal;
- láthatás biztosítása;
- biztonságot nyújtó légkör biztosítása.

A nevelés alapszabályai:

Egységes álláspontot kell képviselni minden szakembernek, amikor a gyermekek neveléséről van szó, melyek a következők:

Jó példát kell mutatni a gyermekek számára!

- A gyermek bármilyen típusú megalázása tilos, kiemelten harmadik személy jelenlétében!
- A nevelés során sosem vitázhatnak egymással a nevelők, gondozók a gyermek előtt!
- A gyermek jelenlétében tilos kritizálni a munkatársakat, ismerősöket, családtagokat!
- Az utasításokat indokolni szükséges.
- Mindig lehetőséget kell adni arra, hogy egy gyermek elmondhassa örömét, bánatát, terveit.
- Tudni szükséges a gyermek hol és kivel tölti a szabad idejét.
- Egységesnek kell lenni a nevelés kérdésében! A szakembereknek óvni kell egymás tekintélyét és tilos ellentmondásba keveredni az egységesen kialakításra került nevelési elvek mentén.

- Nem szabad arra törekedni, hogy a felnőtt tökéletesnek tűnjön a gyermek előtt! Az esetlegesen elkövetett hibákat el kell ismerni.
- A fegyelmezési módszer lényege, hogy ne a haragot közvetítse a gyermek számára, hanem a javára szolgáljon.
- A gyermeknek elismerésre és dicséretre is szüksége van!

Célok:

- szociális élet megvalósítása, fenntartása
- konstruktív és autonóm életvezetésre fejlesztés
- tárgyi világban való eligazodás tanítása
- testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődés biztosítása és fejlesztése
- sérült, hátrányosabb helyzetű gyermekek felzárkóztatása
- a gyermekek képességéhez igazodó fejlesztés
- szabadidő értékes eltöltése
- megfelelő, elfogadható etikai viselkedés kialakítása
- megfelelő pénzkezelés megtanítása
- utógondozói feladatok ellátása, életkezdésre való felkészítés
- családpótló nevelés fenntartása lehetőség szerint minden nevelt gyermek esetében

8 AZ OTTHONT NYÚJTÓ ELLÁTÁS FELADATAI, AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK A MÓDJA

A gyermekotthon otthon nyújtó ellátást biztosít az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Nógrád vármegyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Szakértői Bizottsága által jóváhagyott egyéni elhelyezési terv, valamint a gyermekotthon által elkészített egyéni gondozási-nevelési terv szerint. A gyermekotthon különleges ellátást biztosít az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Nógrád Vármegyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat véleménye alapján, a kora miatt sajátos szükséglettel bíró 3 éven aluli gyermekek, illetve a tartósan beteg és fogyatékos gyermekek számára. A különleges ellátás a gyermekek korához, állapotához, szükségleteihez igazodik.

8.1 Teljes körű ellátás biztosítása:

– *Étkezés:* A gyermek számára naponta 5x, az életkornak megfelelő, legalább egy alkalommal meleg, az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkezés.

A gyermekek számára orvos által előírt, életkorhoz igazodó – tápszeres, tipegős, óvódás, normál – étrend szerinti étkezés, melyet az intézmény által működtetett tejkonyha állít elő.

– *Ruházattal való ellátás:* életkornak, egyéni szükségleteknek, időjárásnak megfelelő ruházat. A teljes körű ellátás részeként nyújtott ruházat gyermekenként legalább 6 váltás fehérnemű, valamint 3 váltás hálóruga, továbbá az évszaknak megfelelő legalább 2 váltás hétköznapi (otthoni és utcai) felsőruha és cipő, illetve alkalmi és sportruházat minden gondozott számára. A tisztítatásról, javításról, elhasználódás miatti cseréről, új beszerzésről az intézmény gondoskodik.

– *Pedagógiai ellátás:* a gyermekek mindennapjait a játékszobai foglalkozások, szabadidős programok szervezése színesíti. Pedagógus biztosítja a gyermekek számára az egyéni fejlesztő foglalkozásokat, az iskolakötelezettek felkészítését, napi feladatok elvégzését.

– *Oktatás:* az óvodai nevelésben, iskolai oktatásban, szakképzésben részt vevő gyermekek számára a teljes körű ellátás részét képezi az intézménybe való eljutás, tanulási, felzárkóztatási lehetőség, a szükséges felszerelések rendelkezésre állása.

– *Egészségügyi ellátás:* a gyermekek egészségügyi ellátása rendszeres, napi orvosi ellenőrzés mellett. Szükség esetén a szakorvosi vizsgálatok, kontrollvizsgálatok biztosítottak.

– *Szakszerű gondozás, ápolás, nevelés:* A szakorvosi vizsgálatok alkalmával javasolt kezelések, fejlesztések a napi ellátás részét képezik, a gyermek napirendjébe beépítve. A szakszerű gondozást segíti a gondozó szakemberek felkészültsége, szakképzettsége. Fontos, hogy a gondozások alatt a gyermek és gondozója, illetve az anya és gyermeke között megfelelő érzelmi kapcsolat alakuljon ki. A nap folyamán, a gondozások, közös tevékenységek teszik lehetővé, hogy a gyermekek egészséges személyiségfejlődése kibontakozhasson.

– *Lakhatás:* veszélyforrástól mentes, inger-gazdag, higiénikus lakókörnyezet.

– *Jogszályi előírásokon túl:* legfontosabb a gyermek fizikai szükségleteinek kielégítése, megfelelő érzelmi, erkölcsi, szellemi környezet megteremtése. Megmutatni a lehetőséget, felkelteni az igényt a gyermekekben egy teljesebb, társadalom által elfogadott életforma iránt.

8.2 Családi környezetbe való helyezés támogatása

8.2.1 Vér szerinti családdal való kapcsolattartás elősegítése

– kulturált, zavartalan körülmények között, a látogató szobában;

– együttműködés a családdal, gyermekjóléti szolgálatokkal, területi családgondozókkal, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal, gyámhivatalokkal, gyermekvédelmi gyámokkal;

- a gyámhivatal rendszeres tájékoztatása a gyermek és szülei közötti kapcsolattartás alakulásáról;

Szükség esetén az örökbefogadó, illetve a nevelőszülő és a gyermek között jó kapcsolat kialakításának elősegítése.

8.3 Kapcsolat a gyermekvédelmi gyámokkal:

A gyermekvédelmi gyám

- a gyermek törvényes képviselője, vagyonának kezelője;
- elősegíti a gyermek testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődését,
- joga és kötelessége, hogy a gyermeket személyi és vagyon ügyeiben képviselje;
- köteles a gyámsága alatt álló gyermek ügyeiről írásos tájékoztatást adni az illetékes gyámhivatalnak;
- közreműködik a gyermek egyéni elhelyezési tervének megvalósításában.

Az intézmény fontos feladata a gyermekvédelmi gyámokkal való szoros együttműködés, hiszen a gyermekek helyzetét csak közös gondolkodással lehet a körülményekhez képest optimálissá tenni. A gyámok látogatásai jelenléti íven rögzítésre kerülnek.

8.4 Utógondozói feladatok ellátása

Az átmeneti gondozást és a gyermekvédelmi szakellátásban részesülő várandósokat és anyákat ellátó egységben elhelyezett utógondozottakkal kapcsolatos utógondozói feladatokat a gyermekotthon vezető látja el.

9 AZ IGÉNYBEVEVŐK- ÉS SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGAI

9.1 Érdekképviselési fórum

A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselési és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviselési fórumánál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, valamint a fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselési fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Érdekképviselési fórum működése a gyermekotthonban nem releváns, mivel a gyermekotthonban olyan gyermekek kerülnek elhelyezésre, akik nem rendelkeznek szülői kapcsolatokkal, nem rendezettek a családi kapcsolataik és a szülői felügyeleti jog szünetel.

A kiskorú anyáknak lehetőségük van a székhely intézmény (fogyatékos személyek ápoló, gondozó otthona) érdekképviselési fóruma felé jelzéssel élni.

9.2 Gyermekjogi képviselő

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek Gyvt.-ben meghatározott jogainak védelmét, valamint segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében.

A gyermekjogi képviselő segíti a gyermeket panasz megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását, segíti továbbá a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban.

A gyermekjogi képviselő nevét, fogadóórájának időpontját minden gyermekvédelmi szolgáltatást végző köteles a saját területén jól látható helyen kifüggeszteni, illetve köteles biztosítani azt, hogy a gyermekek és hozzátartozóik a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék.

Jogok:

- Joguk van ahhoz, hogy emberi méltóságukat tiszteletben tartsák.
- Joguk van biztonságot nyújtó, megfelelően felszerelt otthonban élni.
- Joguk van egészségesen élni.
- Joguk van a teljes körű ellátáshoz.
- Joguk van, hogy személyes tulajdonnal rendelkezzenek.
- Joguk van mindahhoz az ismerethez hozzájutni, ami az életkoruknak megfelelő, kulturális értékű és erőszakmentes.
- Jogosan vehetnek részt szabadidős foglalkozáson, tehetségfejlesztő programokon, felzárkóztatáson.
- Joguk van kapcsolatot tartani a határozatban megszabott családtagjaikkal.
- Joguk van kérni az eddigi gondozási helyük megváltoztatását, amennyiben az valóban indokolt.
- Joguk van az utógondozói ellátáshoz, amennyiben tanulnak és létfenntartásukat önállóan biztosítani nem tudják.

- Joguk van ahhoz, hogy az őket érintő kérdésekben panasszal éljenek-, ha az ellátással, gondozással, neveléssel kapcsolatos - Ennek módja, és sorrendje: 1. gondozónő, 2. nevelő, 3. gyermekotthon-vezető, 4. gyermekjogi képviselő
- Joguk van ahhoz, hogy tiszteletben tartsák vallásukat, nemzetiségi, etnikai hovatartozásukat.
- Joguk van a kulturált véleménynyilvánításhoz.

Kötelezettségek:

- Kötelességük mások emberi méltóságát tiszteletben tartani.
- Kötelességük otthonuk védelme, óvása.
- Kötelességük a dohányzásra, alkohol-és drogfogyasztásra vonatkozó tiltó szabályokat betartani.
- Kötelességük megbecsülni és tisztelni azokat az embereket, akik a fent említett jogok biztosításában naponta részt vesznek
- Kötelességük az ételt, a tiszta ruhát, a tiszta környezetet megbecsülni.
- Kötelességük a saját és mások tulajdonát megóvni, megőrizni, tiszteletben tartani.
- A bántalmazással szemben- pl.: verés, prostitúcióra való kényszerítés, megfélemlítés -, minden gyermeknek joga van a védelemhez. Kötelességük viszont, hogy senkit, semmilyen formában ne bántalmazzanak.
- Kötelességük a számukra biztosított ismereteiket, személyiségüket gazdagító lehetőségekkel élni.
- Kötelességük a kapcsolattartási szabályokat betartani.
- Kötelességük gondozási helyük házirendjét betartani.
- Kötelességük a hazakerülésük érdekében a nevelőkkel együttműködni, megfelelően viselkedni, eredményesen tanulni, dolgozni.
- Kötelességük más vallását, hovatartozását tiszteletben tartani.
- Kötelességük véleményüket úgy megfogalmazni, hogy az másokat ne sértsen.
- Kötelességük figyelembe venni, hogy a panasz lehet gyanúsítgatás vagy rosszindulatú rágalmozás.
- Kötelességük az utógondozói megállapodásban rögzítetteket betartani, az utógondozóval együttműködni.

Ezen jogok és kötelességek jól látható helyen kifüggesztésre kerültek.

9.3 Értekezletek

9.3.1 Vezetői értekezletek:

Az intézményvezető munkaügyi, gazdasági és szakmai döntések előkészítésében, ellenőrző munkájában, a gyermekotthon vezetőjére és az intézmény részlegvezetőjére támaszkodik. A vezetőség szükség szerint, de legalább hetente tart megbeszélést. A megbeszélés aktuális témájától függően a megbeszélésre más dolgozókat is meghívhat. Az értekező célja a segítő szándékú észrevételezés és szakmai tanácsokkal törekszik az intézményben folyó szakmai munka megfelelő működését elősegíteni, a kiegyensúlyozott légkört és a pedagógiai munka eredményességét megteremteni.

9.3.2 Csoport értekezletek:

A gyermekotthon vezető havonta 1 alkalommal az ott dolgozók számára csoport értekezőt tart, melyen az aktuális problémák mellett az esetlegesen fellépő működési zavarok kiküszöbölése érdekében megoldásokat dolgoznak ki. Az értekezőről emlékeztető készül. Az értekezőre szükség szerint az intézményvezetőt, vagy helyettesét is meg kell hívni, illetve az intézmény vezetői is összehívhatnak rendkívüli csoport értekezőt, különösen az ellenőrzési munkájuk során feltárt hiányosságok, működési zavarok megszüntetése érdekében.

9.3.3 Intézményi munkaértekezletek:

A Reménysugár Egyesített Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye valamennyi dolgozóját érintő kérdésekben munkaértekezőt kell összehívni tájékoztatás, véleménynyilvánítás, javaslattevés céljából szükség szerint, de legalább évente kétszer. Erről jegyzőkönyvet kell vezetni.

9.4 A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültsége

Továbbképzési lehetőségek:

A személyes gondoskodást nyújtók továbbképzési rendszere és a pedagógus továbbképzés rendszere gazdag továbbképzési formákat nyújt konferenciák, tanácskozások, szakmai napok, tréningek formájában.

Mindezek mellett fontos, hogy a betöltendő munkakörbe olyan személyek kerüljenek, akik a munkakör jó szakmai színvonalú ellátásához megfelelő végzettséggel rendelkeznek.

10 ADMINISZTRÁCIÓS FELADATOK DOKUMENTUMAI

- *Felvételi napló:* Bekerüléskor-távozáskor kell tölteni, a gyermekek személyes adatait, érkezésének, távozásának idejét, helyét tartalmazza.
- *Létszámjelentés:* napi rendszerességgel töltött, gyermekek csoport, illetve státusz szerinti nyilvántartása.

- *Gondozási napok nyilvántartása:* havi bontásban tartalmazza a gyermekek gyermekotthonban eltöltött tényleges idejét.
- *Gondozási lap:* a gyermekek személyes adatait, orvosi státuszának eredményeit, állandó gyógyszereit tartalmazza.
- *Alapfüzet:* a gyermek szakszerű gondozásához szükséges ismereteket, a gyermek életében történő fontos eseményeket, orvosi javaslatokat, a gyermek fejlődését rögzíti. Napi rendszerességgel tölti a csoportban dolgozó szakember.
- *Fejlődési tábla:* a gyermek testi, szellemi fejlődésének nyomon követését teszi lehetővé. A gyermek „saját” gondozónője tölti.
- *Gyermek egészségügyi törzslap:* a gyermekotthon orvosának előírásait, javaslatait, az előírt terápiákat tartalmazza.
- *Kapcsolattartási napló:* a szülő és gyermeke közötti kapcsolattartás idejét, módját tartalmazza. Testvérpár esetén is külön kezeléssel. A kapcsolattartási naplónak a jogszabály által meghatározott módon kell kinéznie, vezetni kell rajta a kapcsolattartás bármilyen-személyes, telefonos módját.
- *Családi pótlék felhasználásának nyilvántartása*
- *Zsebpénz nyilvántartó lap:* 3 éven felüli gyermek zsebpénz felhasználásának kimutatása.
- *Gondozónői összefoglaló:* „saját” gondozónő által készített összefoglaló a gyermek fejlődésmenetéről, szokásairól, önállósági szintjéről, az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Nógrád Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Szakértői Bizottsága vagy a Nógrád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságának kérésére.
- *Pedagógiai vélemény:* a pedagógus által készített vélemény a gyermek fejlődéséről, pszichoszomatikus állapotáról, az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Nógrád Vármegyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Szakértői Bizottsága vagy a Nógrád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságának kérésére.
- *Orvosi vélemény:* a gyermek egészségi állapotának, megtörtént vizsgálatának, azok eredményeinek, javaslatainak az intézményi orvos által készített leírása.
- *Adatlapok:* 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet szerinti egyéni gondozási-nevelési terv, helyzetértékelés adatlapok kitöltése.

A gyermekotthoni szakmai munka bizalmi munkakör. Az ott dolgozók a gondozott gyermekek és fiatalok (és hozzátartozóik) személyes adatainak bizonyos, meghatározott köreihez hozzáférhetnek, és ezeket felhasználhatják tevékenységük során. Tevékenységükre irányadó a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. LXIII. tv. rendelkezései és ezt külön is szabályozza a 235/1997. (XII.17.) kormányrendelet. Minden

gyermekotthoni munkatárs szigorú kötelezettsége, hogy ezeket a jogszabályokat ismerje és betartsa.

11 ZÁRÓ- ÉS HATÁLYBA LÉPTETŐ RENDELKEZÉSEK

Jelen Szakmai programot NMK-255-1/2023. iktatási számú döntésével, 2023.04.05-ei hatállyal a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Nógrád Vármegyei Kirendeltség igazgatója jóváhagyta.

Ezen – egységes szerkezetbe foglalt – Szakmai program hatályba lépésével egyidejűleg a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Nógrád Vármegyei Kirendeltség NMK-44-1/2018. ikt. számú döntésével jóváhagyott Szakmai program hatályát veszti.

Felhatalmazást kap az intézményvezetője az 1-2. számú függelékben a szükséges változások átvezetésére, a fenntartó egyidejű tájékoztatása mellett.

Balassagyarmat, 2023. április 3.

Fehérvári Hajnalka – intézményvezető

1. számú függelék

MEGÁLLAPODÁS

A GYÁMHIVATAL ÁLTAL ELRENDELTE UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ FIATAL FELNÖTT TÁMOGATÁSÁRÓL, ANNAK FELTÉTELEIRŐL

Reménysugár Egyesített Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye Gyermekotthona, valamint

név: _____
 szül.hely, idő: _____
 anyja neve: _____
 áll. lakcíme: _____

utógondozói ellátott az alábbiakban állapodnak meg:

A Reménysugár Egyesített Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye Gyermekotthon a

Gyámhivatal _____ számú határozata alapján utógondozói ellátását biztosítja ____ év ____ hó ____ napjától _____ év ____ hó ____ napjáig.

A Reménysugár Egyesített Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye Gyermekotthon:

az utógondozói ellátott számára lakhatást, étkeztést, otthona, oktatási intézménye közötti helyi bérletet biztosít, amelyért a fiatal felnőtt térítési díjat köteles fizetni.

Szükség szerinti ellátást kell biztosítani azon időszak alatt, amíg létfenntartását önállóan

nem tudja biztosítani, vagy köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel

(szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, vagy felvételét várja szociális bentlakásos intézménybe.

- .....nevű utógondozó segítséget nyújt a fiatal felnőtt továbbtanulási, munkavállalási, életviteli problémái megoldásához továbbá tanácsot ad munkahelyi, partnerkapcsolati és esetleges konfliktushelyzetei megoldásához, jövedelme beosztásához;

a jogszabályok által biztosított támogatási lehetőségek ismertetésével segíti a fiatal szociális gondjai megoldásában, kiemelten kezelve jövőbeni önálló lakhatásának megoldását;

A _____ nevű utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt az alábbiakat vállalja és tudomásul veszi:

az intézmény házirendjét betartja;

köteles részt venni a vele együttesen elhelyezett nevelésbe vett kiskorú gyermeke gondozásában, így napirendjét a kisgyermek napirendjéhez, ellátásához, gondozási igényéhez igazítja, mely során gyermeke testi-lelki szociális jólétének biztosítását tartja szem előtt.

saját és gyermeke környezetét rendben tartja (takarítószereket az intézet biztosít, melyet a nevelő szükség szerint ad ki);

utógondozójával folyamatosan tartja a kapcsolatot és együttműködik vele;

köteles tanulmányokat folytatni, vagy dolgozni illetve munkaviszony hiányában munkakeresés céljából, az utógondozóval és a munkaügyi hivattal együttműködni; iskola _____ osztályos tanulója.

Tanulmányait szeretné befejezni az iskolában.

Amennyiben tanulmányait megszakítja köteles az utógondozót tájékoztatni;

igazolt jövedelme esetén köteles térítési díjat fizetni a Gyvt. 146. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, amely díj intézményünknel a Gyvt. 150. § (1) es (3) bekezdése alapján a havi nettó jövedelem 30%-a (nappali tagozaton tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszony esetén 10%-a), mely _____ forint, azaz _____

Az adott hónapra eső térítési díjat, a tárgyhónapot követő hónap 10-ig kell befizetnie;

Bűncselekménybe nem keveredik, ha mégis, az automatikusan maga után vonja az utógondozói ellátás megszüntetését.

Igazolt jövedelem esetén takarékoskodik.

Alulírott nyilatkozom arról, hogy a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatást (az ellátás tartalmáról és feltételeiről, az intézmény által vezetett, rám vonatkozó nyilvántartásokról, hozzátartozóimmal való kapcsolattartásról, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről, az érték- és vagyონmegőrzés módjáról, az intézmény házirendjéről, panaszjogom gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díjról, a jogaimat és érdekeimet képviselő érdekképviselői fórumról) megkaptam.

A Gyvt. 93.§ (9) bek. alapján megszűnik a fiatal felnőtt utógondozói ellátása az utógondozói ellátás elrendelése okának megszűnésével, de legkésőbb a fiatal felnőtt 21. életévének betöltésével, vagy ha speciális vagy különleges ellátási szükségletüként érte el nagykorúságát, a 22. életévének betöltésével (amennyiben létfenntartása miatt részesül ellátásban), vagy a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszony megszűnését követő 120. napon, de tanulói vagy felnőttképzési jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 24., hallgatói jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 25. életévének betöltésével vagy a szociális intézménybe való felvételével, de legkésőbb a 22. életévének betöltésével (ha szociális bentlakásos intézménybe várja felvételét), illetve az ellátás megszüntetésére vonatkozó bejelentést követő meghatározott idő elteltével. Továbbá az illetékes gyámhivatal az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt ellátásának feltételei már nem állnak fenn, ellátását áthelyezés miatt más intézmény biztosítja. Megszűnik az utógondozói ellátás, amennyiben az utógondozói ellátott a házirendet többször súlyosan megsérti. A térítési díj be nem fizetése esete az utógondozói ellátás megszűnését

eredményezheti. Az utógondozói ellátás a fiatal felnőtt saját kérelmére is megszüntethető a fiatal felnőtt által megjelölt napon.

4.) Az utógondozó és az utógondozói ellátott fiatal felnőtt egyéb megállapodásai:

A felek a jelen megállapodást elolvasták, közösen értelmezték és, mint akaratukkal mindenben megegyezőt, helyben hagyólag aláírtak.

Kelt: Balassagyarmat, 20..... .. .

_____
intézményvezető

_____
utógondozói ellátott

gondnok(cselekvőképességét teljesen korlátozó gondnokolt esetén)

